

RELACIONS LABORALS COMPARADES

Diplomatura de Relacions Laborals, Facultat de Dret. Curs 2006-2007

Professor: Josep Maria Antentas

Departament de Sociologia

(Validat pel curs 2007/08)

P R O G R A M A

PART A

I. Introducció: els conceptes bàsics de les RRLL.

Què són les RRLL. Conceptes bàsics. Història RRLL. Situació actual de les RRLL

II. El sistema espanyol de RRLL.

Història de les RRLL a l'Estat espanyol. Els sindicats. La patronal. L'Estat. La representació dins de l'empresa. La negociació col·lectiva.

PART B

III. Models Comparats de Relacions Laborals.

Model pluralista-voluntarista: el món anglo-saxó. Models neo-corporatistes: escandinau i alemany. Model llatí del sud d'Europa: Itàlia i França. El microcorporatisme japonès. Les RRLL al Tercer Món.

IV. Globalització, Unió Europea i Relacions Laborals

La UE: història de la integració europea i de les polítiques socials europees. Actors de les RRLL a nivell europeu. Impacte del procés de Globalització per a les RRLL

Avaluació:

L'avaluació estarà composta de tres parts:

- Examen final: 50%
- Treball: 25%
- Entrega de comentaris fets a classe: 25%

Per aprovar l'assignatura cal assistir a classe. Si l'alumne/a té problemes per assistir s'ha de posar en contacte amb el professor a començament de curs.

Cal aprovar l'examen per aprovar l'assignatura.

Bibliografia obligatòria:

-Martín, A. (2003): "Actores y modelos de relaciones laborales". A: Blanch Ribas, J. M. (coord.) *Teoría de relaciones laborales. Desafíos*. Barcelona: UOC.

-Köhler, D.H. (1999): "Las relaciones españolas en el marco europeo". A: Miguélez i Prieto (dir). *Las relaciones de empleo en España*. Madrid: Siglo XXI, pp. 399-434

TREBALL DE CURS I COMENTARIS FETS A CLASSE

A.TREBALL DE CURS

I.Objectius

El treball de curs pretén ser un instrument que permeti aprofundir en els temes que es desenvolupen en el programa. L'exercici consisteix en analitzar amb eines de la sociologia algun dels temes tractats a l'assignatura. Aquesta anàlisi requereix considerar allò tractat a classe i llegit de la bibliografia del curs i també informació teòrica (conceptual) i empírica (dades) exclusiva del tema escollit. En concret, els objectius del treball són saber desenvolupar les següents tasques:

- Delimitar teòricament el tema escollit
- Descriure i interpretar mínimament les característiques bàsiques del fenomen analitzat
- Buscar i seleccionar bibliografia i fonts de dades
- Redactar un informe final per escrit
- Treballar en grup

El tema del treball és lliure. Preferentment el treball ha de ser sobre una qüestió pràctica relacionada amb l'assignatura.

II.Estructura del treball

El treball ha de tenir aproximadament la següent estructura:

- 1.Introducció: explicació de l'objecte d'estudi i dels objectius del treball
- 2.Descripció i interpretació de la qüestió analitzada
- 3.Conclusions
- 4.Bibliografia

L'informe final ha de tenir 10 pàgines. El treball es farà en grup d'unes 4 persones.

III. Calendari

Durant el curs es realitzarà un seguiment a classe del treball.

Sessions de seguiment: 14 de març i 11 d'abril

Data d'entrega: 16 de maig de 2007

IV. Avaluació

El treball val un 25% de la nota final del curs.

B.COMENTARIS FETS A CLASSE

Durant l'assignatura s'entregaran 5 comentaris escrits fets a classe. Cada comentari tindrà una extensió de 1-2 fulls i es realitzarà de forma individual a classe després d'haver realitzat un debat col·lectiu sobre una qüestió del temari. Els dies en què es faran els debats i comentaris a classe es fixaran com a mínim amb una setmana d'antelació. Els comentaris valdran el 25% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- Baglioni, G. (1992): "Las relaciones laborales en Europa en el decenio 1980-1990". A *Las relaciones laborales en Europa*, comps, per G. Baglioni i C. Crouch. Madrid: MTSS. [pp. 21-67].
- Balanyà, B. *et al* (2002): *Europa S.A.* Barcelona: Icària.
- Blanch, JM *et al* (2002): *Teoria de les Relacions Laborals* Barcelona, UOC. (mòdul 2: Martín M "Teoria Clàssica de les Relacions Laborals" pp 114-165)
- Chicharro, T. (2003): "L'Eurobarometre". CCOO de Catalunya (www.conc.es/internacional/eurobarometre/).
- Clark, N. y Bamford, S. (2001): "La relación entre miembros del Comité de Empresa Europeo con los trabajadores y con los sindicatos". A *Comités de Empresa Europeos: Buenos ejemplos*, CCOO, ALPHA Conseil, FNVFormaat y TUC (www.conc.es/internacionalcomitès de empresa europeus i empreses multinacionals)
- Cosatu (2002). "Trabajo y globalización capitalista: una nueva orientación del sindicalismo internacional" a Diaz-Salazar (ed.). *Justicia Global*. Barcelona: Icària. pp. 239-254
- Gordon, A. (1992): *La evolución de las relaciones laborales en Japón*. Madrid: MTSS. ["Introducción"]
- Harrison, B. (1997): *La Empresa Que Viene. La evolución del poder empresarial en la era de la flexibilidad*. Barcelona: Paidós.
- Homs, O. (1999): "La formación de los trabajadores: ¿A más formación, mayor cualificación?". A *Las relaciones del empleo en España*, dir. y coord. per F. Miguélez i C. Prieto. Madrid: Siglo XXI.
- Hualde, A. y Pérez Sainz, J. P. (1994): "La gestión laboral en los tiempos de la globalización", a *Sociología de Trabajo*, n. 22. Madrid.
- Hyman, R. (1999): "La regulación del empleo: el caso británico". A *La crisis del empleo en Europa*, coord. per C. Prieto. Alzira: Germania.
- Köhler, D. H. (1999): "Las relaciones laborales españolas en el marco europeo". A *Las relaciones del empleo en España*, dir. y coord. per F. Miguélez i C. Prieto. Madrid: Siglo XXI. [pp.399-434].
- Marginson, P. *et al*. (1995): "Rebasar la frontera: la empresa multinacional y la gestión internacional de la mano de obra". *Economía y Sociología de Trabajo*, n. 27-28, Madrid.
- Martín, A (1999): "Organización de trabajo y nuevas formas de gestión laboral". A *Las relaciones del empleo en España*, dir. y coord. per F. Miguélez i C. Prieto. Madrid: Siglo XXI.
- Miguélez, F. i Rebollo, O. (1999): "Negociación colectiva en los noventa". A *Las relaciones del empleo en España*, dir. y coord. per F. Miguélez i C. Prieto. Madrid: Siglo XXI.
- Moody, K. (2001) "Reforma laboral, sindicatos y huelgas en los EEUU de los 90" a *Viento Sur*, nº 55, març 2001. pp. 87-94
- Morata, F. (1999): *La Unión Europea. Procesos, actores y políticas*. Barcelona, Ariel. [Cap. 1 "De las Comunidades Europeas al Acta Única Europea". Cap. 2 "La Unión Europea: de Maastricht a Ámsterdam". Cap. 3 "Teorías y enfoques del proceso de integración", pp. 103-131].
- Ortiz, L. (1999): *Convergencia o permanencia de los sistemas de relaciones laborales: reacción sindical a la introducción del trabajo en equipo en la industria del automóvil*. Madrid: Instituto Juan March. [pp. 11-60].

- Recio, A. (1999): "Sindicatos, globalización económica y crisis ambiental", a *Revista Papers*, n. 58. Bellaterra: UAB.
- Recio, A. (2001): "Empresa red y relaciones laborales", en A. Dubois, J.L. Millán y J. Roca (coords.), *Capitalismo, desigualdades y degradación ambiental*. Barcelona: Icaria.
- Rigby, M. y Serrano del Rosal, R. (1997): *Estrategias sindicales en Europa: Convergencia o divergencias*. Madrid: Consejo Económico y Social. [Cap.III, pp.29-49].
- Rodríguez Ortiz, F. (2000): *Empleo y nueva relación salarial en la Unión Europea*. Madrid: La Catarata.
- Streek, W. (1999): "Ciudadanía bajo régimen de competencia. El caso de los Comités de Empresa Europeos". A *Ciudadanía: justicia social y participación*, dir. per S. Garcia i S. Lukes. Madrid: Siglo XXI.
- Torns, T. (1999): "Las asalariadas: un mercado con género". A *Las relaciones del empleo en España*, dir. y coord. per F. Miguélez i C. Prieto. Madrid: Siglo XXI.
- Vallejo, C. y White, R. (2001): "Reestructuraciones de empresa". [pp. 42-51] A *Comités de Empresa Europeos: Buenos ejemplos*, CCOO, ALPHA Conseil, FNVFormaat y TUC (www.conc.es/internacional)comitès de empresa europeus i empreses multinacionals)
- White, R. (2002): *Puesta en común: experiencias de auto-formación con Comités de Empresa Europeas*. CCOO (www.conc.es/internacional)comitès de empresa europeus i empreses multinacionals.....Documentació)
- Windmuller, J. P. (1989): *Nueva consideración de la negociación en los países industrializados*. Madrid: MTSS. ["Estructura y organización de las partes", pp. 35-73].
- Won, Y. (2004). "Corea del Sur. Un nuevo ciclo de luchas obreras" a *Viento Sur*, nº 73, març 2004. pp. 84-92.